

Tale til besvarelse af samrådsspørgsmål R den 29. september 2022 vedr. VM i Qatar

[Det talte ord gælder]

Mange tak til både spørgerne og Folketingets partier for at dedikere mange kræfter og tid til den her diskussion. Det er den eneste måde hvorpå, vi kan holde liv i debatten om sportswashing og VM i Qatar.

Sportswashing er et problem og en grundlæggende udfordring, som vi skal modarbejde. Sport skal ikke bruges til at dække over brud på menneskerettigheder. Det er i dyb modstrid med sportens sjæl. Det står i skærende kontrast til, hvad sport kan, gør og er. Sport skaber fællesskaber og glæde på tværs af kulturer.

Som minister har jeg derfor også taget kampen op mod sportswashing. Ikke fordi det er en nem kamp, men fordi det er en kamp, som vi er nødt til at kæmpe.

Jeg tror på, at det politiske fokus på området fra Folketingets og fra regeringens side er med til at skubbe på udviklingen til gavn for både dansk og international idræt.

Det helt store omdrejningspunkt i de seneste års debatter om sportswashing har naturligt været VM i Qatar. Her har regeringen været tydelig, og det er vi stadig, omkring, at placeringen af VM-slutrunden i Qatar var en åbenlyst forkert beslutning.

Regeringen er fortsat meget bekymret over menneskerettighedssituationen i Qatar. Det gælder ikke mindst for de mange migrantarbejdere i landet, hvoraf flere er kommet til Qatar for at opbygge den nødvendige infrastruktur, som en stor slutrunde kræver.

I regeringen er vi også stærkt optaget af forholdene for andre udsatte grupper i Qatar – eksempelvis for LGBT+-personer, der selvfølgelig skal have de samme rettigheder, som alle andre. LGBT+-personer skal naturligvis kunne overvære fodboldkampe og overnatte på hoteller under en VM-slutrunde uden at føle sig usikre.

Selvom jeg er bekymret over manglende fremskridt for migrantarbejderenes vilkår og begrænsninger for LGBT+-personers deltagelse ved VM-slutrunden, så er jeg også optaget af at følge, om det pres, vi hver især er med til at lægge, faktisk rykker noget.

Det internationale pres på Qatar, som Danmark har været med til at skabe, har medført reformer med hensyn til migrantarbejderenes rettigheder. Og efter at DR – i samarbejde med NRK og SVT – afslørede, at tre VM-hoteller i Qatar afviste homoseksuelle gæster, har FIFA indskærpet, at hotellerne skal byde alle gæster velkomne.

Der er altså små indikationer på, at forholdene rykker sig. Men desværre har vi endnu ikke set alle de forandringer, som vi kunne ønske os. Derfor er det vigtigt, at vi beholder arbejdshandskerne på, så vi fortsat kan kaste kritisk lys på forholdene i Qatar og skubbe til udvikling i landet.

Regeringen vil derfor fortsætte den kritiske dialog med Qatar om menneskerettigheds-situationen i landet, både bilateralt og sammen med vores EU-partnere.

Derudover arbejder jeg på at påvirke den fremtidige tildeling af internationale sportsbegivenheder. Som jeg har nævnt før, tog jeg i efteråret 2021 initiativ til at udarbejde en erklæring, der understreger behovet for mere gennemsigtige og demokratiske beslutningsprocesser i de internationale idrætsforbund. Erklæringen betoner også vigtigheden af at tillægge grundlæggende menneskerettigheder værdi, når de internationale idrætsforbund tildeler værtsskaber.

23 lande – herunder store lande som Tyskland, Frankrig og Spanien – har underskrevet erklæringen. Det er udtryk for en markant, europæisk opbakning til regeringens indsats for at modarbejde sportswashing.

Før sommerferien havde jeg et opfølgende møde med Danmarks Idrætsforbund og DBU om erklæringen. De signalerede meget klart, at erklæringen er til stor gavn i deres arbejde med at reformere den internationale idræt. De har allerede brugt erklæringen aktivt til at holde andre landes idrætsorganisationer op på deres regerings underskrifter.

Jeg arbejder derfor fortsat aktivt med erklæringen i forskellige spor i et fremragende samarbejde med vores idrætsorganisationer.

Jeg har derudover en rigtig god og løbende dialog med blandt andre Amnesty International og Play the Game. Med Amnesty var jeg eksempelvis i sidste uge på sportsbar for at tale sport og menneskerettigheder med de danske fodboldfans, ligesom jeg i denne uge har talt med migrantarbejderen Malcolm Bidali om forholdene i Qatar. I juni deltog jeg også ved en Play the Game-konference, hvor en række danske og internationale stemmer i integritetsdebatten deltog.

Kulturministeriet har også deltaget aktivt i en dialoggruppe om tildeling af internationale sportsværtsskaber, som Danmarks Idrætsforbund har taget initiativ til. Vi venter nu i spænding på de anbefalinger, der kommer ud af dette arbejde. Derudover har ministeriet haft konstruktive dialoger med flere aktører på idrætsområdet om, hvordan de hver især kan bidrage til kampen mod sportswashing.

VM i herrefodbold i Qatar nærmer sig med hastige skridt, og det samme gør naturligvis tidspunktet for en beslutning om evt. regeringsdeltagelse ved slutrunden. Men regeringen har endnu ikke truffet den endelige beslutning. Det skyldes flere ting.

Det er faktisk helt almindelig praksis, at en regering først tager en sådan beslutning kort før en slutrunde. Eksempelvis ved EM i herrefodbold i Ukraine i 2012 og ved VM i herrefodbold i Rusland i 2018. Her kom udmeldinger om regeringsdeltagelse blot få dage før, de respektive slutrunder startede.

Jeg frygter at en udmelding om evt. regeringsdeltagelse på nuværende tidspunkt vil kunne nedtone debatten.

Vi vil også tage bestik af, hvad andre lande beslutter.

I mine øjne har DBU gjort et fremragende stykke arbejde de seneste år. DBU har insisteret på kritisk og konstruktiv dialog med FIFA og arrangørerne af slutrunden i Qatar. Jeg synes, at det viser evne og vilje til forandring, der kan være til stor inspiration.

Jeg skylder som kulturminister at bruge den stemme, jeg har. Det er forbundet med et dilemma i forhold til, om man bidrager mest og lægger det største pres for forandring ved at være til stede i Qatar eller ved at blive hjemme. Og det kommer selvfølgelig an på, hvad der er af muligheder for kritisk og konstruktiv deltagelse.

Jeg vil også gerne understrege, at vi ikke må glemme vores landshold i den her vigtige debat. Debatten må også gerne handle om fodbold. Jeg tror, at der er mange danskere, som bare gerne vil heppe på vores landshold.

Vi har nemlig et fantastisk landshold, der de seneste år har skabt rød-hvid-eufori over hele landet. De fortjener fuld opbakning til VM fra hele Danmark.

Der skal i hvert fald ikke herske tvivl om, at jeg kommer til at se landsholdets kampe – uanset om det bliver på en tv-skærm eller på stadion.

Jeg vil endnu engang takke for spørgsmålet, der sætter en tyk streg under, at vi på tværs af partierne finder stor vigtighed i at bekæmpe sportswashing. Det er jeg rigtig glad for.

Jeg ønsker fortsat at have fokus på denne dagsorden, og jeg glæder mig til at intensivere arbejdet frem mod VM-slutrunden.

Tak for ordet.